

1. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מו: איתמר, האופה מיום טוב לחול, רב חסדא אמר: לוקה, רבה אמר: אינו לוקה. רב חסדא אמר: לוקה, לא אמרין **הואיל ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה**. רבה אמר: אינו לוקה, אמרין הואיל. אמר ליה רבה לרב חסדא: לדידך, דאמרת לא אמרין הואיל - היאך אופין מיום טוב לשבת? אמר ליה: משום עירובי תבשילין. - ומשום עירובי תבשילין שרינן איסורא דאורייתא? - אמר ליה: מדאורייתא צורכי שבת נעשין ביום טוב, ורבנן הוא דגזרו ביה, גזירה שמא יאמרו אופין מיום טוב אף לחול. וכיון דאצרכו רבנן עירובי תבשילין - אית ליה היכרא.

Apropos the principle: Since, etc., the Gemara cites a related dispute. **It was stated** that the *amora'im* disagree with regard to **one who bakes bread on a Festival day for use during the week. Rav H̄isda said: He is flogged** because he has desecrated the Festival. **Rabba said: He is not flogged**. The Gemara explains the two opinions: **Rav H̄isda said that he is flogged** because **we do not say that since guests may happen** to visit him, the bread is **fi t for him** on the Festival day itself. **Rabba said that he is not flogged** because **we say that since** guests may visit him, the bread is considered to have been baked for use on the Festival day itself. Even if guests do not actually come, he has not desecrated the Festival. **Rabba said to Rav H̄isda: According to you, who said that we do not say** the principle: **Since, etc., how** is it permitted to **bake on a Festival for Shabbat? He said to him: One** is permitted to bake on a Festival for Shabbat **due to the joining of cooked foods [eiruv tavshilin]** instituted by the Sages. Rabba responded: **Due to the practice of the joining of cooked foods**, which was instituted by the Sages, **may one permit a Torah prohibition?** Rav H̄isda said to him: **By Torah law, whatever one needs for Shabbat may be done on a Festival**, and the prohibition against performing labor during the Festival does not apply to preparations for Shabbat. **It was the Sages who decreed** that one may not bake on a Festival for Shabbat, as a **decree lest** people say that **one may bake on the Festival even for use during the week. And since the Sages required a joining of cooked foods, one has a conspicuous marker** reminding him that baking on the Festival for Shabbat is permitted but baking on the Festival for a weekday is prohibited.

2. שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן תקכז סעיף א אף על פי שאסור לעשות אפילו כל מלאכות אוכל נפש לצורך מוצאי יום טוב מכל מקום אם חל יום טוב להיות בערב שבת מן הדין היה מותר לעשותן ביום טוב לצורך השבת שלאחריו שהרי המבשל (או עושה שאר מלאכות) ביום טוב לצורך החול אינו לוקה מן התורה **הואיל והתבשיל ראוי לבו ביום** (אלא אם כן בישל **סמוך לחשכה** שאין עוד שהות ביום לאכול ממנו)... אלא שחכמים אסרו לטרוח ביום טוב לצורך החול **כיון שאפשר לטרוח בחול עצמו** אבל שבת שאחר יום טוב כיון שאי אפשר לטרוח בשבת עצמה היה ראוי להתיר לטרוח ביום טוב לכבוד השבת כיון שהוא שעת הדחק שאי אפשר בענין אחר ומן התורה אין כגון שום איסור כלל כשמבשל בעוד היום גדול שיש שהות ביום שאם מזדמנים לו אורחים שלא אכלו עדיין היום היו אוכלים מתבשיל זה שמבשל לצורך השבת...

3. רש"י מסכת פסחים דף מו:ד"ה מדאורייתא צורכי שבת

3. רש"י מסכת פסחים דף מו:ד"ה מדאורייתא צורכי שבת

7. תלמוד בבלי מסכת ביצה דף טו: /משנה/. יום טוב שחל להיות ערב שבת לא יבשל בתחלה מיום טוב לשבת, אבל מבשל הוא ליום טוב, ואם הותר - הותר לשבת. ועושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת. בית שמאי אומרים: שני תבשילין, ובית הלל אומרים: תבשיל אחד... אכלו או שאבד - לא יבשל עליו בתחלה, ואם שייר ממנו כל שהוא - סומך עליו לשבת. גמרא. מנא הני מילי? - אמר שמואל: דאמר קרא זכור את יום השבת לקדשו - זכרוה מאחר שבא להשכיחו. מאי טעמא? - אמר רבא: **כדי שיברור מנה יפה לשבת**, ומנה יפה ליום טוב. רב אשי אמר: **כדי שיאמרו: אין אופין מיום טוב לשבת**, קל וחומר מיום טוב לחול.

With regard to a Festival that occurs on Shabbat eve, one may not cook on the Festival with the initial intent to cook for Shabbat. However, he may cook on that day for the Festival itself, and if he left over any food, he left it over for Shabbat. The early Sages also instituted an ordinance: The joining of cooked foods [*eiruv tavshilin*], which the mishna explains. **One may prepare a cooked dish** designated for Shabbat **on a Festival eve and rely on it** to cook on the Festival for Shabbat. The *tanna'im* disagreed with regard to the details of this ordinance: **Beit Shammai say:** For the purpose of the joining of cooked foods one must prepare **two cooked dishes**, and **Beit Hillel say: One dish** is sufficient. **And they both agree with regard to a fish and the egg that is fried on it that these are considered two dishes** for this purpose. If one ate the food prepared before the Festival as an *eiruv* and none of it remained for Shabbat, **or if it was lost, he may not rely on it and cook with the initial intent** to cook for Shabbat. **If he left any part of the eiruv**, he may **rely on it to cook for Shabbat**. The Gemara asks: **From where are these matters derived?** What is the source of the *halakha* of the joining of cooked foods and of the *halakha* that one who failed to prepare such an *eiruv* may not cook on a Festival for Shabbat? **Shmuel**

מה שבשל ואפה כבר מעי"ט לשם שבת, ונמצא שלא התחיל מלאכה בי"ט אלא גמר אותה). הגה: ומותר להניח עירוב זה אפילו ספק חשיכה.

סעיף ב - עירוב זה עושין אותו **בפת ותבשיל**, ואם לא עשאו אלא מתבשיל לבד, מותר.

סעיף ג - שיעור תבשיל זה כזית, בין לאחד בין לאלפים... הגה: ויש מצריכין לכתחלה בפת כביצה, וכן נוהגין לכתחלה.

סעיף ד - צריך שיהא תבשיל זה דבר שהוא ראוי **ללפת בו את הפת**, לאפוקי דייסא.

סעיף ז - מצוה על כל אדם לערב, ומצוה על כל גדול העיר לערב על כל בני עירו, כדי שיסמוך עליו מי ששכח או נאנס או שהניח עירוב ואבד (והוא הדין עם הארץ שאינו יודע לערב) (א"ז); אבל מי שאפשר לערב ולא עירב, אלא שרוצה לסמוך על עירובו של גדול העיר, **נקרא פושע** ואינו יוצא בו.

סעיף יב - ... ומברך על מצות עירוב ואומר: בדין יהא שרי לן לאפווי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי שרגא ולמעבד כל צרכנא מי"ט לשבת, לנא ולפלוני ולפלוני או לכל בני העיר הזאת. הגה: ומי שאינו יודע בלשון הקודש, **יוכל לאמרו בלשון לע"ז שמבין**. סעיף יג - אף על פי שהניח עירוב **אינו יכול לבשל מי"ט ראשון לשבת**.

סעיף טו - נאכל העירוב או שאבד קודם שבישל לשבת, אינו יכול לבשל א"כ נשתייר ממנו כזית.

סעיף טז - לאחר שהכין צרכי שבת יכול לאכלו.

סעיף כ - מי שלא עירב, כשם שאסור לבשל לעצמו כך אסור לבשל לאחרים, אפילו בביתם, וגם אחרים אסורים לבשל לו; ואין לו תקנה אלא שיתן קמחו ותבשילו לאחרים שעירבו במתנה והם אופין ומבשלים ונותנים לו, ואפילו בביתו יכולים לבשל; ואם אין שם אחרים שעירבו י"א שמותר לאפות בצמצום פת אחד ולבשל קדרה אחת ולהדליק נר אחד...

סעיף כא - אם נזכר שלא עירב קודם סעודת שחרית, יבשל הרבה בקדרה אחת ויותר לשבת... וי"א דאפילו לבשל כמה קדירות מותר, כיון שקודם אכילה הוא; והוא שיאכל מכל אחד ואחד.

סעיף כב - אם נזכר בי"ט ראשון שלא עירב, אם הוא בי"ט של ר"ה אינו יכול לערב על תנאי; אבל אם הוא בי"ט של גלויות **יוכל לערב בתנאי, אם היום קודש אינו צריך לערב, ואם היום חול, בעירוב זה** יהא שרי לן לאפווי ולבשולי וכו', ולמחר אין צריך לומר כלום. וי"א דאי לית ליה מידי דבשיל מאתמול, לא מהני תנאו.

said that the source is as the verse states: **"Remember the Shabbat day, to keep it holy"** (Exodus 20:8); from which he infers: **Remember it** and safeguard it **from another day that comes to make it forgotten**. When a Festival occurs on Friday, preoccupation with the Festival and the preparation and enjoyment of its meals could lead one to overlook Shabbat. Therefore, the Sages instituted an ordinance to ensure that Shabbat will be remembered even then. The Gemara asks: **What is the reason** that the Sages instituted this ordinance in particular to ensure that Shabbat would not be overlooked? **Rava said:** The Sages did so in deference to Shabbat, and they instituted an *eiruv* so that one will select a choice portion for Shabbat and a choice portion for the Festival. If one fails to prepare a dish specifically for Shabbat before the Festival, it could lead to failure to show the appropriate deference to Shabbat. **Rav Ashi stated** a different reason: The Sages did so in deference to the Festival, so that people will say: **One may not bake on a Festival for Shabbat** unless he began to bake the day before; **all the more so**, one may not bake **on a Festival for a weekday**.

8. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ה סימן כ

כו. מי שאינו נצרך לעירוב תבשילין אם חייב לעשותו מכל מקום עירוב תבשילין, אם כבר הכין כל מה שצריך לאפות ולבשל לצורך שבת, וגם שיש לו נר דלוק, ליכא מצוה לעשות עירוב תבשילין. וכן הוא כמפורש במג"א סימן תקכ"ז סק"א שכתב דמי שהוא בבהכ"נ ולא הניח ע"ת, ואם ילך לביתו להניח ע"ת יעבור זמן המנחה, יתפלל מנחה ולא יניח ע"ת, דיוכל להקנות קמחו לאחרים. ואם הוא חיוב מצווה בכל אופן, הרי יש לחייבו לילך לביתו ולעשות ע"ת מצד המצווה. אלא משמע דרק כשצריך לבשל לצורך השבת איכא חיוב מצוות ע"ת, ולא כשאינו צריך. ולכן מחדש המג"א דאף בצריך לבשל לצורך השבת נמי, אם יש לו עצה להקנות קמחו לאחרים, אינו צריך לחזור לביתו. אבל מ"מ לאחד שישאל מתחלה בערב יום טוב איך שיעשה, אם יכין הכל מעי"ט ולא יצטרך לעשות ע"ת, אם יש לו גם נרות דלוקין, או שיעשה ע"ת ויבשל ביום טוב **ערב שבת לצורך שבת, צריך וודאי לומר לו שיותר טוב שיצטרך לעשות ע"ת**, כדי שלא יצא מזה קלקול.

9. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקכז

סעיף א - יום טוב שחל להיות בערב שבת, לא יבשל בתחלה לצורך שבת בקדירה בפני עצמה, אבל מבשל הוא כמה קדרות ליו"ט ואם הותר, הותר לשבת; וע"י עירוב, מבשל בתחלה לשבת. (פי' ענין העירוב הוא שיבשל ויאפה מי"ט לשבת עם